

پژوهشکده شورای نگهبان

اصول قانون اساسی

در پروتوکل نظرات شورای نگهبان

عنوان

اصل سی و دوم

شماره مسلسل: ۱۳۹۳۰۱۳۶

تاریخ: ۱۳۹۳/۸/۲۶

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه

عنوان:

اصول قانون اساسی در پرتو نظرات شورای نگهبان

اصل سی و دوم

تدوین:

محمد فتحی

ناظر علمی:

کاظم کوهی

شماره مسلسل: ۱۳۹۳۰۱۳۶

تاریخ انتشار: ۱۳۹۳/۸/۲۶

پژوهشکده شورای نگهبان

فهرست مطالب

- اصل سی و دوم..... ۲
- ۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی..... ۲
- ۱-۱- نظر شورای نگهبان در خصوص طرح آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی..... ۲
- ۱-۲- نظر شورای نگهبان در خصوص لایحه آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور کیفری..... ۲
- ۱-۳- نظر شورای نگهبان در خصوص طرح ایجاد سازمان نظام پرستاری جمهوری اسلامی ایران..... ۳
- ۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران..... ۴
- ۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان..... ۴
- ۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی.... ۴
- ۵- تذکرهای ارشادی و قانونی شورای نگهبان..... ۴

اصل سی و دوم

هیچ‌کس را نمی‌توان دستگیر کرد مگر به حکم و ترتیبی که قانون معین می‌کند. در صورت بازداشت، موضوع اتهام باید با ذکر دلایل بلافاصله کتباً به متهم ابلاغ و تفهیم شود و حداکثر ظرف مدت بیست و چهار ساعت پرونده مقدماتی به مراجع صالحه قضایی ارسال و مقدمات محاکمه، در اسرع وقت فراهم گردد. مختلف از این اصل طبق قانون مجازات می‌شود.

۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

۱-۱- نظر شماره ۷۸/۲۱/۴۵۵۱ مورخ ۱۳۷۸/۲/۸ شورای نگهبان در خصوص طرح آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۷۸/۱/۱۸ مجلس شورای اسلامی:

۱-۱-۱- اطلاق ذیل ماده (۵) آیین‌نامه، از این جهت که رعایت قیود مذکور در

اصل ۳۲ قانون اساسی را لازم ندانسته، خلاف اصل مذکور شناخته شد.

۲-۱- نظر شماره ۷۸/۲۱/۴۶۰۱ مورخ ۱۳۷۸/۲/۱۸ شورای نگهبان در خصوص لایحه آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب در امور کیفری مصوب ۱۳۷۷/۱۱/۷ کمیسیون امور قضایی و حقوقی مجلس شورای اسلامی:

۱-۲-۱- در ماده (۲۳)^۲ دادن اجازه بازداشت متهم تا (۲۴) ساعت، چون مقید به

۱. ماده ۵- خبرنگاران و تماشاچیان با داشتن کارت مخصوص همان جلسه و نیز مأمورین انتظامات مجلس در محل‌های مخصوص، حق حضور خواهند داشت و باید در تمام مدت جلسه ساکت باشند و از هرگونه بی‌نظمی خودداری کنند. در غیر این صورت با دستور رئیس، تالار جلسه را ترک می‌نمایند. در صورتی که عمل آنان مستوجب تعقیبات کیفری بشود فرد خاطی توسط مأمورین انتظامات مجلس توقیف و به مراجع صالحه تسلیم خواهد شد.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۷۸/۴/۱۳ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

ماده ۵- خبرنگاران و تماشاچیان با داشتن کارت مخصوص همان جلسه و نیز مأمورین انتظامات مجلس در محل‌های مخصوص، حق حضور خواهند داشت و باید در تمام مدت جلسه ساکت باشند و از هرگونه بی‌نظمی خودداری کنند. در غیر این صورت با دستور رئیس، تالار جلسه را ترک می‌نمایند. در صورتی که عمل آنان مستوجب تعقیبات کیفری بشود فرد خاطی با رعایت مقررات توسط مأمورین انتظامات مجلس توقیف و به مراجع صالحه تسلیم خواهد شد.

۲. ماده ۲۳- ضابطین دادگستری نتیجه اقدامات خود را به اطلاع مرجع قضایی صالح می‌رسانند. در صورتی که مرجع مذکور اقدامات انجام شده را کافی نیافت، می‌تواند تکمیل آن را بخواهد؛ در این مورد ضابطین مکلفند به دستور مقام قضایی تحقیقات و اقدامات قانونی را برای کشف جرم به عمل آورند، لیکن نمی‌توانند متهم را در بازداشت نگاه‌دارند و چنانچه در جرایم مشهود بازداشت متهم برای تکمیل تحقیقات

قیود مذکور در اصل ۳۲ قانون اساسی نشده است، خلاف اصل مذکور می باشد.

۱-۳- نظر شماره ۸۰/۲۱/۲۱۰۳ مورخ ۱۳۸۰/۶/۱۱ شورای نگهبان در خصوص طرح ایجاد سازمان نظام پرستاری جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۰/۵/۲۱ مجلس شورای اسلامی

ضروری باشد حداکثر تا مدت (۲۴) ساعت می تواند متهم را تحت نظر نگهداری نموده و در اولین فرصت باید مراتب را جهت اتخاذ تصمیم قانونی به اطلاع مقام قضایی برسانند. همچنین تفتیش منازل و جلب اشخاص در جرایم غیرمشهود باید با اجازه مخصوص مقام قضایی باشد، هرچند اجرای تحقیقات به طور کلی از طرف مقام قضایی به ضابط ارجاع شده باشد.

مصوبه اصلاحی مورخ ۱۳۷۸/۳/۱۱ کمیسیون امور قضایی و حقوقی مجلس به منظور رفع ایراد شورا:
ماده ۲۴- ضابطین دادگستری نتیجه اقدامات خود را به اطلاع مرجع قضایی صالح می رسانند. در صورتی که مرجع مذکور اقدامات انجام شده را کافی نیافت، می تواند تکمیل آن را بخواهد؛ در این مورد ضابطین مکلفند به دستور مقام قضایی تحقیقات و اقدامات قانونی را برای کشف جرم به عمل آورند، لیکن نمی توانند متهم را بازداشت نگه دارند و چنانچه در جرایم مشهود بازداشت متهم برای تکمیل تحقیقات ضروری باشد موضوع اتهام باید با ذکر دلایل بلافاصله کتباً به متهم ابلاغ شود و حداکثر تا مدت (۲۴) ساعت می تواند متهم را تحت نظر نگهداری نموده و در اولین فرصت باید مراتب را جهت اتخاذ تصمیم قانونی به اطلاع مقام قضایی برسانند. همچنین تفتیش منازل، اماکن و اشیاء و جلب اشخاص در جرایم غیرمشهود باید با اجازه مخصوص مقام قضایی باشد، هر چند اجرای تحقیقات به طور کلی از طرف مقام قضایی به ضابط ارجاع شده باشد.
نظر شماره ۷۸/۲۱/۵۰۲۵ مورخ ۱۳۷۸/۴/۲۸ شورای نگهبان در خصوص لایحه آیین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب در امور کیفری مصوب ۱۳۷۸/۳/۱۱ کمیسیون امور قضایی و حقوقی مجلس شورای اسلامی:

ایراد بند (۱۲) نامه سابق شورا [۱۲- در مواد (۲۳) و (۳۳) و (۳۴) باید تکلیف متهم از جهت آزادی روشن شود] در خصوص مواد (۲۴) و (۳۳) و (۳۴) فعلی رفع نشده و اشکال سابق همچنان باقی است.
مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۷۸/۵/۲۵ کمیسیون امور قضایی و حقوقی مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

ماده (۲۴) به شرح زیر اصلاح گردید:

ماده ۲۴- ضابطین دادگستری نتیجه اقدامات خود را به اطلاع مرجع قضایی صالح می رسانند. در صورتی که مرجع مذکور اقدامات انجام شده را کافی نیافت، می تواند تکمیل آن را بخواهد؛ در این مورد ضابطین مکلفند به دستور مقام قضایی تحقیقات و اقدامات قانونی را برای کشف جرم به عمل آورند، لیکن نمی توانند متهم را بازداشت نگه دارند و چنانچه در جرایم مشهود بازداشت متهم برای تکمیل تحقیقات ضروری باشد، موضوع اتهام باید با ذکر دلایل بلافاصله کتباً به متهم ابلاغ شود و حداکثر تا مدت (۲۴) ساعت می تواند متهم را تحت نظر نگهداری نموده و در اولین فرصت باید مراتب را جهت اتخاذ تصمیم قانونی به اطلاع مقام قضایی برسانند. مقام قضایی در خصوص ادامه بازداشت و یا آزادی متهم تعیین تکلیف می نماید. همچنین تفتیش منازل، اماکن و اشیاء و جلب اشخاص در جرایم غیرمشهود باید با اجازه مخصوص مقام قضایی باشد، هر چند اجرای تحقیقات به طور کلی از طرف مقام قضایی به ضابط ارجاع شده باشد.

۱-۳-۱- ماده (۲۶)^۱ از این جهت که مستلزم محدود کردن اختیارات قاضی و رسیدگی قضایی است، خلاف موازین شرع و مغایر بند (۱) اصل ۱۵۶ و بند (۹) اصل سوم و اصول ۳۲، ۳۴ و ۳۶ قانون اساسی شناخته شد.

۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران

۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان

۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی

۵- تذکرات ارشادی و قانونی شورای نگهبان

۱. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه ذیل اصل سوم، شماره ۱-۳۹-۲.

امام خمینی (ره):

وازشورای محترم نکهبان می خواهم و توصیه می کنم، چه در نسل حاضر و
چه در نسل های آینده که با کمال دقت و قدرت و طایف اسلامی و ملی خود
را ایا و تحت تاثیر بیج قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و
قانون اساسی بدون بیج ملاحظه ای جلوگیری نمایند.

(صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۴۲۲)

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد
قرنی، کوچه خسرو، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵
تلفکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۲۵۰۴۵
info@shora-rc.ir
www.shora-rc.ir